

1889-05-03

SENDER

Niels Skovgaard

RECIPIENT

Joakim Skovgaard

FACTS

Document type:

Letter

Sender's location:

Hydra

Recipient's location:

Rosenvænget Hovedvej 27

Mentioned people:

Susette Cathrine Holten

Joakim Skovgaard

Niels Skovgaard

Archive:

Mappe 18 nr. 54 og Mappe 18 nr. 54

a-b

TRANSCRIPTION

Mappe 18 nr. 54 – 54a – 54b

Skibet "Bosforo" 3 Mai 89.

Kære Joakim!

I dette øjeblik paserede vi pynten af Hydra, så fra nu af fjærner vi os mere og mere fra Grækenland. Ja jeg ved ikke, om der måske er en eller anden lille ø endnu, som vi skal forbi. Men hvorom alting er, så går det nu mod Sisilien. Vi går iland i Catania og tager så til Girgenti og ser Templerne, og derfra til Palermo. Selinunt kommer vi ikke til, der er ingen jernbane dertil, og der står nok ikke meget, hvad der derimod gør i Girgenti. Ja nu er jo, som Du kan vide, Peleponesturen overstået. Jeg er nærvædet at sige, at Mykene var det bedste, men det var jo væsentligst landskabet som gjorde udslaget. I kunstnerisk henseende

-2-

var jo selvfølgelig Olympia bedst, men det kendte jeg jo nogenlunde fra Berlin. Vi begyndte med Ægina der var dyrket omtrent som en have, der var meget yndigt. Templet var aldeles bedårende, det var som skudt op af jorden. Jeg kan ikke nægte, at jeg synes det er finere end Partenon, men jeg indrømmer, at Partenon har en statelighed som overgår alt hvad jeg har set af arkitektur, og formodentlig også hvad jeg får at se. Ægina templet har en dejlig askegrå farve og lå i et henrivende landskab, man så jo helt op til Parnassos. Fra Ægina tog vi tilsøs til Nauplia, hvor der også var meget smukt, men i stil med sådan noget som Genfersøen. Bedre blev landskabet da vi kom lidt nordligere, og da vi så nåede Mykene, var vi så væk,

-3-

som vi kunde være. Borgen ligger nær op under tre mindre bjerge, men de linier de bjerge har, er dog de dejligste jeg har truffet, det er tre kegler med nogen variation, men vinklerne i dem er store og simple, og dog flotte.

Henimod disse bjerge strækker sig et bakket terin, og på en af disse bakker ligger M. Dette terin var væsentligst beklædt med bygmarker, der bølgede i blæsten, og skinnede som silke, medens bjærgene var askegrå. Og så så man ned over hele den flotte Argosdal, med snebjerge bagved, og aldeles mageløs karakterfulde linier.

Det var ved at opgive at se langfredagsprosesionen i Athen, at vi fik tid til at se M. Og det var sandelig et held. Jeg var også ganske slået af den store grav (Agamemnons grav eller Atreusskatkammer kaldt). Jeg synes,

-4-

at det var af bedste slags arkitektur. Den virkede så højtidelig og alvorlig som en kongegrav bør det.

Løverne på Løveporten var ikke så gode som man efter Baedeker skulde vente. Derefter lå vi igen i Nauplia, så Tiryns og tog til Korinth. Ja nu kommer jeg desværre til at bedrøve Dig,- jeg så lidt dans der 1ste påskedag, men jeg fandt den næsten styg, men jeg tvivler ikke på, at Du har været der under meget heldigere omstændigheder; det var også dissigt medens vi var der. Templet syntes jeg udmærket om, det er meget karakterfuldt. Så tog vi med skib til Patras og Katakolo. Der var jo også udmærkede bjærglinier ved den Korinthiske bugt, men Helikon gjør sig jo ikke noget vidre.

I Olympia traf vi sammen med

-5-

Mappe 18 nr. 54a

omtrent en snes tyske arkæologer, det tog stemningen noget bort. De rejste dog efterhånden, og den sidste dag vi var der, var vi alene med en gammel tysk maler, der var meget sympatisk, men vist ikke nogen stor kunstner, han [?] for at male en rekonstruktion af hele Olympia, og skulde senere male en do. af Akropolis.

Den 4de.

Idag har søen været for lebendig til at jeg har kunnet skrive før nu, men nu går det an. Det er meget upraktisk at give folk suppe at spise i søgang, der var ikke en, for hvem den ikke røg ud af talerkenen; jeg fik min i skødet, det gjorde vådt og varmt, så jeg følte mig, som da jeg var en lille dreng, jeg blev næsten skamfuld. Det var noget farligt sludder jeg begyndte med i går, jeg tænkte

-6-

mig ikke om, vi skulde jo både forbi kap Malea og kap Matapan. Men det skete rigtignok i mørke, så det blev mig aldrig forundt at se Taigetos.

Hvad vi har malet i Grækenland er pakket i en kasse, og vore købte draperier i en anden, de skal efter bestemmelsen afgang fra Piræus den 9ende Mai (dansk tidsregning) og vil så antagelig være i København omkring den 1ste Juni (x måske lidt før). De går med et af det forenede dampskibsselskabs skibe, som hedder "Antwerpen". Det er Rahbek som besørger afsendelsen, og jeg har opgivet ham som adresse blot Skovgaard. Rosen. o.s.v. det er for at anmeldelsen kan ligge til mig selv, dersom Du eller Cathrine ikke er hjemme og klarer tingene hjem til

Rosenvænget. For at gjøre dig opsat på at besørge dette,

-7-

vil jeg lade Dig vide, at det er ikke usansynligt, at der kan være draperier imellem som Du kan bruge til Penina og Hanna, dersom det ikke er for sent, Du må gjerne benytte Engelsteds draperier såvel som mine, men Du må endelig passe på ikke at pille nogle små sorte tråde af, som sidder som mærke på hvad der er hans. Dersom Du rejser inden det kommer, så må Du endelig bede frøken Hjort om at tage imod anmeldelsen og gemme den vel til mig, jeg kommer jo nok engang i Sommerens løb. Du kan også bede hende sende den til Onkel Kristian, for hun rejser jo sommetider bort, skønt nu vel ikke mere da Lunds er rejst. Jeg håber nu at Du er hjemme og klarer det udmærket. Tak. For at Du kan være lidt forberedt ved fortoldningen, så ligger der øverst i kassen nogle ting som ikke

-8-

skal fortoldes, det er en eller snarere to brugte blå kjoler, min gamle "Jæger" – frakke, sko, brugte snavsede lagener af krympet tøj, samt pressede planter til prof. Lange. Disse kan Du give ham, men jeg tror de er umulige. Derefter kommer et lag med det som måske skal fortoldes, det er to par små græske sko, nogle gule hovedtørklæder, dette er nyt;

og nogle forklæder, som jeg ikke ved om er nye, (x de forklæder som ligger dybere nede er brugte). Der bør ikke betales told af mere end dette, resten er brugte til dels meget brugte ting, og de ere mange. Der er et par store hvidlige tæpper med farvede striber, det kan være de også ligger øverst, de er brugte, vi har selv ligget med dem, og falmede. I kassen med billederne er der skruet ting på blindramme både i bunden og på låget, og under disse er der anbragt løse

-9-

Mappe 18 nr. 54b

billeder og studier, men ikke andet, det kan Du rolig forsikre Toldvæsnet, dersom de vil undersøge det.

Engelsted beder om hans ting må blive hos Dig indtil han kommer hjem. Jeg havde engang brev fra Lemming, han vilde have et billede, og jeg lovede ham, at han kunde få lov til at se på, hvad jeg sender hjem. Der er ikke andet tilsalgs end to ting, det ene et med dugskinnende marker inde i billedet og en skyet himmel. Sådan noget.

Det skal koste 400 kroner. Det andet er et lyst et med nogle enkelstående oliventræer ned ad en skråning. Fra solen, henad aften. Sådan noget.

Pris 500 kroner. Du må naturligvis tage alting ud af kassen, det har det jo

bedst af.

-10-

Jeg glæder mig meget til i Palermo at se metoberne fra Selinunt, og jeg må tilstå at det gjør noget, at de regnes for megarisk kunst, for den har jeg jo ikke set meget til, den smule kunst der var i Megara, kan vist ikke regnes dertil, og så har jeg kun set gavltreueffet fra Megarernes skathus i Olympia, der er jo vist nok noget ved det, men det er dog meget kejtet, og er så ødelagt, at der ikke er meget at se. Men kunde jeg nu få noget udmærket at se fra Megara, vilde det glæde mig meget, for jeg holder dog en klat af byen, selv om jeg, da jeg var der, syntes jeg led mange kvaler.

Lev vel og hils.

Jeg glæder mig til at se Peter igen, også til Johan Tomas, men han var dog for lille da jeg rejste til at have fået noget egentligt tag i mit hjerte.

Din broder.

I morgen tidlig skal jeg se Etna.

OMTALTE VÆRKER

Peninna spotter Hanna.1890. Skovgaardmuseet Nr. 00.151.

"Skibet, Bosphor" 3 Mai 89,

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 54

Kære Jockin,

[I dette djæblik passerer vi pungen
af Hydra, så fra nu af fjærrer vi
os mere og mere fra Grækenlands
Ja jeg ved ikke, om der måske er
en eller anden lille ø endnu, som
vi skal forbi endnu. Men hvor
alting er, så går det nu mod Sicilien.
Vi går i land i Catanien og tager
så til Girgenti og ser templerne,
og derfor til Palermo. Selvfølgelig
kommer vi ikke til, der er ingen
jernbane der, og der står nok
ikke meget, hvad der derimod gives
i Girgenti. Ja nu er jo, som Du
kan vide, Pelopones tårn overstået.
Jeg er mere vid at sige, at Mykene
var det bedste, men det var jo
væsentligst landskabet som gjorde
udslaget. I Kunstnerik henseender

var jo selvfølgelig Olympias bedst,
men det kendte jeg jo nogenlunde
fra Berlin. Vi begyndte med
Agina det var dybt ~~enestaaende~~ om-
treget som en have, der var meget
grønt. Templet var aldeles bedst,
enda, det var som skudt op af jorden.
Jeg kan ikke nægte, at jeg synes det er
finere end Partenon, men jeg indrøm-
mer, at Partenon har en statelighed
som overgår alt hvad jeg har set af arkite-
ktur, og formodentlig også hvad
jeg får at se. Agina templet har
en dejlig askagård facade og ligger i et
hemmeligt landskab, men så jo
helt op til Parnassos. Fra Agina
tog vi til Nafplia, hvor der
også var meget smukt, men i stil
med sådan noget som Genua.
Bedre blev landskabet ~~så~~ da vi
kom lidt nordligere, og da vi så
næsten Mykene, var vi så vakkere,

som vi kunde være. Borgen ligger
næst op under tre mindre bjerge,
men de linier de bjerge har, er dog
de dejligste jeg har truffet, det er
tre kæder med nogen variation, men
vintlerne i dem er store og simple,
og dog flotte. Henimod disse bjerge
strækker sig et bakket stykke, og
på en af disse bakker ligger M.
Dette stykke ~~er~~ var væsentligst beklædt
med bygmarker, der såg ud i blåst,
og skinnede som silke, medens bjergene
var askagre. Og så så man ned
over hele den flade Argos dale,
med sine bjerge bagved, og aldeles
mønstret karakterfulde linier.
Det var vid at opgive at se Pan-
fædags processionen i Athen, at vi
fåede tid at se M. og det var sand-
elig et held. Jeg var også ganske stolt
af den store græs (Agamemnon's græs eller
Akronskattens græs). Jeg synes,

at det var af bedste slags arbejdet.
Den virkede så højtidelig og alvorlig
som en Kongegrav bærer det.

Løvere på Løveportene var ikke så
gode som man efter Baedeker skulde
ventes. Derfter løb vi igen i Nauplia
så Tiryns og tog til Korinthe. Ja
nu kommer jeg desværre til at
bedrøve Dig, — jeg så lidt dans
der 1ste påskedag, men jeg fandt
den næsten styg, men jeg tvivler
ikke på, at Du har været der
under meget heldigere omstændig-
heder; det var også disigt medens
vi var der. Templet syntes jeg
udmærket om, det er meget karakter-
fuldt. Så tog vi med stier
til Patras og Katakolo, Der var
jo også udmærkede bjerglinier ved
den Korinthiske bygt, men Helikon
giver sig jo ikke noget videre.

I Olympia traf vi sammen med

2)

omtaamt en snes tyske arkæologer,
det tog stemningen noget bort.

De rejste dog efterhånden, og den
sidste dag vi var der, var vi alene
med en gammel tysk maler, der
var meget sympatisk, men vist
ikke nogen stor kunster, han
sk' for at male en rekonstruktion
af hele Olympia, og skulde senere
male en del af Akropolis.

Den 4de.] I dag har spen vært for be-
dørlig til at jeg har kendt skærs-
ket nu, men nu går det an. Det
er meget upraktisk at give folk
suppe at spise i stgang, der var ikke
en, for hvem den ikke røg ud af
talerkener; jeg fik min i skudet,
det gjorde vådt og varmt, så jeg
falte mig, som da jeg var en lille
dreng, jeg blev næsten skamfuld.

[Det var meget farligt sludder
jeg begynte med i går, jeg tænkte

mig ikke om, vi skulde jo både
forbi Kap. Malua og Kap. Matapan.
Men det skete vistnok i morges,
så det blev mig aldrig foremindt at
de Tsjitot.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 18 Nr. 549

Hvad vi har malet, Gravenlænder
er pakket i en kasse, og vore to
drapenier i en anden, de skal efter
bestemmelsen afgå fra Tjotus den
9de Mai (dansk tidregning) og vil
så antagelig være i Kjøbenhavn om
kring den 1ste Jun. De går med
et af det forenede dampskibsselskabs
skibe, som hedder "Antwerpen".

Det er Rahlbe som besøger afsenderen
og jeg har opgjivet ham som
adressat. Det Skovgaard. Rosen. o.s.v.
det er for at anmeldelsen kan
ligge til mig selv, dersom Du eller
Cathrine ikke er hjemme og klars
tingene til Rosenvegt. For at
opgive Dig opsat på at besøge dem,

vil jeg lade Dig vide, at det er ikke
usandsynligt, at det kan være drapenier
være i øjeblikket, som Du kan bruge til
Hans og Hanna, dersom det ikke
er for sent. Du må gjerne bemærke
Engelstedes drapenier såvel som mine,
men Du må endelig passe på ikke
at pille nogle små sorte træer af,
som således præter som mørke på
hvad der er hant. Dersom Du
viser inden det kommer, så må Du
endelig bede Jotter om at
tage imod anmeldelsen og give den
vel til mig, jeg kommer jo nok
en gang i Sommerens løb. Du kan
også bede hende sende den til Oskel
Kristian, for hun vil jo somme-
tiden, skønt nu vil ikke mere der
Lund er rigt. Jeg håber nu at
Du er hjemme og klarer det udenfor
Tale. For at Du kan være lidt
forberedt ved fortællingen, så ligger
det først i Rahlbe nogle ting som ikke

skal fortælles, det er en eller snarere
x To brugte blå kjoler, en gammel "jæger"
x frakke, sko, brugte snarside lægner
af krympet tøj, samt pressede planter
til prof. Lange. Disse kan Du give
ham, men jeg tror de er umulige.

Scriptur kommer et lag med det som
måske skal fortælles, det er to par
smaa græske sko, nogle gule hoved-
tørklæder, dette er nyt; og nogle
x forklæder, som jeg ikke ved om er
nye. Der bør ikke betales told
af mere end dette, resten er brugt
til dels meget brugt ting, og der er
mange. Der er et par store breddige
tepper med farvede striber, det kan
være de også ligger først, de er
brugt, vi har selv ligget med dem, og
falmet.

I Kassen med billederne
er der skruet ting på blindramme
både i bunden og på låget, og
under disse er der anbragt løse

der fortælles dem
lige
hvilken måde er brugt.

3) Billeder og studier, men ikke andet,
det kan Du rolig forsikre Toldvesen
derom de vil understøtte det.

Engelsted beder om hans ting ma^g
blive hos Dig indtil han kommer
hjem. Jeg havde engang ~~et~~ brev

fra Lennings, han vilde have et
billede, og jeg lovede ham, at han
skulde få lov til at se på hvad
jeg sender hjem. Der er ikke

andet tilsalgs end to ting, det ene
et med dugstikene under marker inde
i billedet og en skægt himmel:
Sådan ma^gte.

Det skal koste

400 kroner

Det andet er et lyst et med nogle
enbilledtræer, oliventræer med et par stæ^g
ning. ^{Fra} Siden, herad aften.

Sådan ma^gte

Pris. 500 kroner

Du ma^g naturligvis tage altting ud
af kassen, det har det jo kostet af.

med et par andre ting.

Jeg glæder mig meget til i Palermo
at se metoderne fra Selimant, og
jeg må tilstå at det giver noget, at
de regnes for megariske kunst for
den har jeg jo ikke set noget til, den
smule kunst der var i Megara, kan
vist ikke regnes derfor, og så har
jeg kun set guldrelieffet fra
megareernes skæbne i Olympia,
der er jo vist nok noget ved det
men det er dog meget fejlt, og det
påberaaber sig at der ikke er noget at se.
men kunde jeg nu få noget udtryk
ket at se fra Megara, vilder det
glæde mig meget, for jeg holder dog
en del af byen, selv om jeg, tyktes
da jeg var der, syntes jeg led mange
Kvæder. Lev vel og held.

Jeg glædes mig til at se Peter igen,
også til Johan Tomas, men han var dog
for lille da jeg rejste til at have
fået noget egen retning. Tag i mit
hjem.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe / 8 Nr. 546

Dine brøder,

Imorgen tidlig skal jeg se Anna.